آرمان ملی
armanmeli.ir
سال پنجم
شماره ۱۳۲۷
پنجشنبه
۱۴۰۱•۰۴•۳۰
۲۱ ذی‌الحجه ۱۴۴۳ / ۲۱ جولای ۲۰۲۲

«آرمان ملی» نشست سران ضامن روند آستانه را بررسی می کند

توافق بر سر وحدت سوریه

آیتا... رئیسی: چارچوب روند آستانه موفق بوده و این مذاکرات نتایج خوبی داشته است

ولادیمیر پوتین: حل و فصل بحران سوریه تنها از طریق سازوکار سیاسی امکان پذیر است

آرمان ملی – حمید شجاعی: نشست سران ضامن روند آستانه شامگاه سه‌شنبه با حضور روسای جمهور ایران، روسیه و ترکیه در محل اجلاس سران تهران برگزار شد و طرفین مواضع و راهکارهای خود را برای حل مشکلات سوریه مطرح کردند. هرچند پیش از این نیز مطرح شده بود که موضوعاتی چون عملیات نظامی ترکیه و موضع مشترک در قبال حملات اسرائیل به سوریه، مسئله کمیته تدوین قانون اساسی سوریه و جدای از آن مسائلی چون برجام، روابط ۲ جانبه در دستور کار قرار خواهد گرفت. در همین راستا نیز سه کشور پس از گفت‌وگوها و رایزنی‌ها در جمع خبرنگاران مواضع خود و آنچه که در هفتمین نشست سران ضامن آستانه مطرح شده بود را بیان کردند. چنانکه ابتدا آیتا... رئیسی؛ رئیس‌جمهور کشورمان در نشست خبری مشترک با پوتین و اردوغان اعلام کرد که «در این نشست، تاکید بر حاکمیت و تمامیت ارضی سوریه شد و بر این امر که حضور آمریکایی‌ها در شرق فرات به هر بهانه‌ای هیچ وجاهتی ندارد، نیز تاکید صورت گرفت.» ولادیمیر پوتین نیز گفت: «سه کشور تاکید دارند بر اساس گفت‌وگوی سوری و با راه حل سیاسی، بحران سوریه قابل حل است و باید به وحدت و تمامیت ارضی سوریه احترام گذاشته شود و سرنوشت سوریه باید به دست مردم این کشور تعیین شود.» اما اردوغان بر مبارزه با گروه‌های مسلح در سوریه تاکید و بیان کرد: «میان سازمان‌های پژاک، ی. پ. گ و پ. ک. ک هیچ تفاوتی نمی‌بینیم. قبول نمی‌کنیم از یکی به عنوان ابزار استفاده و با دیگری مبارزه شود.» این در حالی است که رئیس‌جمهور ترکیه در ابتدای نشست آستانه هم اظهار کرده بود که داعش، پژاک، پ ک ک و پ ک و سایر گروه‌های تروریستی باید ۳۰ کیلومتر از مرزهای سوریه دور شوند. به مبارزه با گروه‌های تروریستی ادامه می‌دهیم و از روسیه و ایران انتظار داریم در این مبارزه در کنار ترکیه باشند. حال اینکه پیش از این نیز مطرح می‌شد که ایران و روسیه در خصوص بحران سوریه مواضع مشترکی دارند اما این ترکیه است که گاه در زمین نیروهای متخاصم بازی می‌کند. اما اگر از سوی دیگر بخواهیم به این نشست نگاه کنیم؛ نشست تهران محلی بود برای رایزنی و دیپلماسی فعال طرفینی که تهران را به مرکز دیپلماسی بدل کرد. چه اینکه روز گذشته نیز در راستای همین دیپلماسی فعال شاهد حضور فیصل مقداد وزیر امور خارجه سوریه در تهران و گفت‌وگو با مقامات کشورمان بودیم. لذا آنچه که تحلیلگران، کارشناسان و رسانه‌های داخلی و بین‌المللی بر آن تاکید دارند موفقیت‌آمیز بودن نشست آستانه به میزبانی تهران و افزایش جایگاه کشورمان به جهت دیپلماسی فعال و ایجاد توافقات دو جانبه اقتصادی، سیاسی، امنیتی و نظامی با ترکیه و روسیه بود که نشان از تاثیر مثبت این نشست داشت و تهران را کانون توجهات رسانه‌ها قرار داد. حال باید دید که نتایج این نشست چه زمانی بروز و ظهور پیدا خواهد کرد.

بیانیه پایانی نشست

در پایان نشست ۳ جانبه کشورهای ایران، روسیه و ترکیه در پایان هفتمین نشست سران کشورهای ضامن روند آستانه، طرفین بیانیه مشترکی صادر و وضعیت میدانی جاری در سوریه را مورد بحث قرار داده و همچنین آخرین تحولات بین‌المللی و منطقه‌ای را بررسی کرده و بر نقش پیشتاز روند آستانه در حل و فصل مسالمت‌آمیز بحران سوریه تاکید کردند. طرفین بر تعهد تزلزل‌ناپذیر خود به حاکمیت، استقلال، وحدت و تمامیت ارضی جمهوری عربی سوریه و همچنین به اهداف و اصول منشور ملل متحد تأکید و تصریح کردند که این اصول باید مورد احترام همگان بوده و هیچ اقدامی، فارغ از عاملان آن، نباید این اصول را تضعیف نماید. ۳ کشور حاضر در نشست شرایط شمال سوریه را بررسی و تأکید کردند که دستیابی به امنیت و ثبات در منطقه تنها در سایه حفظ حاکمیت و تمامیت ارضی این کشور ممکن است و بدین منظور تصمیم گرفتند تلاشهای خود را هماهنگ نمایند. مخالفت خود را با تصرف و انتقال غیرقانونی نفت و درآمدهای حاصل از فروش آنکه متعلق به سوریه است ابراز کردند. همچنین طرفین نگرانی عمیق خود را نسبت به شرایط انسانی در سوریه ابراز نموده و کلیه تحریمهای یکجانبه که مغایر با حقوق بین‌الملل، حقوق بین‌الملل بشردوستانه و منشور ملل متحد هستند، از جمله اقدامات تبعیض‌آمیز از طریق صدور معافیتها برای مناطق خاص که می‌تواند با کمک به دستورکارهای جدایی طلبانه، موجب تجزیه این کشور گردد را مردود دانستند. در این راستا، از جامعه بین‌الملل به‌ویژه سازمان ملل متحد و آژانسهای بشردوستانه آن و سایر نهادهای بین‌المللی دولتی و غیردولتی خواستند به دور از تبعیض، سیاسی کاری و پیش‌شرط، کمک‌های خود را با شفافیت بیشتر به تمام سوری‌ها افزایش دهند. ایران، روسیه و ترکیه بار دیگر بر این عقیده خود تصریح کردند که منازعه سوریه هیچ راه حل نظامی نداشته و تنها از طریق روند سیاسی سوری - سوری با تسهیلگری سازمان ملل وفق قطعنامه ۲۲۵۴ شورای امنیت سازمان ملل قابل حل و فصل خواهد بود. همچنین طرفین علاوه بر موضوع سوریه، بر قصد خود مبنی بر تقویت هماهنگی‌های سه‌جانبه در عرصه‌های مختلف به منظور افزایش همکاری‌های مشترک سیاسی و اقتصادی تأکید کردند. طرفین توافق کردند نمایندگان خود را مکلف نمایند تا نوزدهمین نشست بین‌المللی سوریه در چارچوب روند آستانه را تا پایان سال ۲۰۲۲ در فدراسیون روسیه برگزار کنند.

نشست امیر عبداللهیان – مقداد

وزیر امور خارجه کشورمان در نشست مطبوعاتی مشترک با فیصل مقداد، وزیر خارجه سوریه که شامگاه سه شنبه به منظور دیدار با مقامات تهران وارد کشور شده است، با بیان اینکه موضوع خروج و پاکسازی گروه‌های تروریستی و مسلح از سوریه و بازگشت امنیت به سراسر سوریه و احترام به تمامیت ارضی سوریه مورد تاکید و توجه ما در نشست آستانه بود، اظهار داشت: ما در این نشست بر حفظ تمامیت ارضی و احترام به حاکمیت ملی این کشور تاکید کردیم. حسین امیر عبداللهیان با بیان اینکه بر این موضوع تاکید داریم که برخی از نگرانی‌های امنیتی ترکیه در شمال سوریه باید از طریق سیاسی حل و فصل شود و راهکار نظامی باعث افزایش بحران خواهد شد، گفت: مبارزه با تروریسم، ساختن آینده سوریه بر مبنای خواست مردم این کشور، حفظ حقوق مردم این کشور بدون دخالت‌های خارجی در موضوع سوریه مورد توجه ایران است. همچنین وزیر امور خارجه سوریه نیز اظهار داشت: از تلاش‌های ایران در بیانیه پایانی که بر تمامیت ارضی و حاکمیت و استقلال سوریه تأکید داشته است بسیار رضایتمندیم. فیصل مقداد گفت: هیچ چیزی نمی‌تواند استقلال و حاکمیت سوریه را تهدید کند.

«آرمان ملی» احتمالات درباره سرنوشت محمودرضا خاوری را بررسی می کند

گم شدن خاوری خبرساز شد!

همسر و فرزندان خاوری چه می کنند؟

آرمان ملی – مطهره شفیعی : باز هم خاوری خبرساز شد؛ همان متهم اختلاس ۳ هزار میلیاردی بانک ملی که به کانادا فرار کرد. محمودرضا خاوری در مهر ۱۳۹۰ به بهانه «مشکلات عصبی حادث‌شده و بیماری مزمن» از مقام خود استعفا داد و به کشور کانادا که تابعیت آن را دارا بود گریخت. خاوری توسط دادگاه به اتهام اخلال در نظام اقتصادی به ۲۰ سال حبس و بابت دریافت رشوه به ۱۰ سال حبس محکوم شده است.

خاوری کجاست؟

اکنون برخی سایت‌ها ادعای مفقود شدن خاوری را مطرح و گمانه‌هایی را منتشر می‌کنند. یکی از این گمانه‌ها تحویل خاوری به ایران است. ۴ آبان ۹۹ بود که فرمانده نیروی انتظامی خاطرنشان کرد: «دو بار تا محل سکونت خاوری رفتیم و حتی به پلیس آنجا گفتیم که محل وی کجاست اما پلیس آنجا وی را بازداشت نکرد، در همین موضوع استرداد مدیرعامل بانک سرمایه، پلیس اینترپل نیز تعجب کرد که ما از کجا می‌دانیم این متهم در کجا زندگی می‌کند، محل سکونت درصد بالایی از این متهمان شناسایی شده و حتی پلیس آن کشورها محل سکونت آنها را نمی‌داند البته برخی مواقع موضوع حالت سیاسی پیدا می‌کند و همکاری مدنظر صورت نمی‌گیرد.» مهر سال گذشته هم رئیس پلیس بین‌الملل فراجا در یک برنامه رادیویی صحبت می‌کرد، در مورد استرداد محمودرضا خاوری یکی از اخلالگران کلان نظام اقتصادی کشور که به کانادا متواری شده است تصریح کرد: استرداد وابسته به روابط دیپلماتیک و قضائی کشورهاست و برای این مجرم به رغم صدور اعلان قرمز و دستگیری و برگزاری دادگاه حکم استرداد صادر نشده و همچنان پیگیری‌ها برای استرداد وی ادامه دارد. سردار شیرزاد اظهار داشت: افرادی که اعلان قرمز دارند همیشه تحت تعقیب هستند و از خدمات شهروندی کشورها محروم و به محض خروج از کشوری که ساکن آن هستند دوباره روند اعلان قرمز آنها اعمال می‌شود. سردار شیرزاد تصریح کرد: «بسیاری از مجرمینی که به کشور برگردانده شدند حتی تصور اینکه به کشور برگردانده شوند را نداشتند.» مقامات رسمی کشور تا امروز استرداد خاوری را تایید نکرده‌اند.

خروج از کانادا؟

گمانه دیگر تغییر محل سکونت خاوری است. برخی این ادعا را مطرح می‌کنند که احتمال فشار دولت کانادا به خاوری برای ترک این کشور سبب شده او به کشور دیگری پناهنده شود. سال‌ها پیش کانادا نمی‌پذیرفت که خاوری در این کشور است و مدعی بود به کشورهای حوزه آمریکای جنوبی گریخته است! درسال ۹۲ بار دیگر شایعه خروج خاوری از کانادا مطرح شد و تسنیم نوشت: «رئیس پلیس بین‌الملل نیروی انتظامی گفت: به گفته پلیس کانادا، خاوری از کشور کانادا خارج شده و احتمالا به کشورهای آمریکای جنوبی و حوزه کارائیب فرار کرده است. سرهنگ مسعود رضوانی با اشاره به آخرین وضعیت پرونده محمود خاوری اظهار داشت: پلیس کانادا در ابتدای پیگیری این پرونده اعلام داشته که خاوری به احتمال زیاد وارد کشور کانادا شده ولی از محل دقیق آن اطلاعی نداریم که پلیس ایران اطلاعات دقیق محل وی و حتی آدرس منزل خاوری را در اختیار پلیس کانادا قرار داد. وی با بیان اینکه پلیس ایران خروج خاوری از کانادا را تأیید نمی‌کند تأکید کرد: خروج خاوری از کشور کانادا آخرین اطلاعاتی است که پلیس کانادا از این فرد در اختیار ما قرار داده است. رضوانی با تأکید بر اینکه ما کماکان به دنبال دستگیری خاوری هستیم، افزود: آنچه مورد نظر ماست این مطلب است که تمام مجرمان فضای بین‌الملل را برای خود ناامن احساس کنند و در این فضا فعالیت‌های مجرمانه خود را از سر نگیرند. وی ادامه داد: البته ممکن است خاوری با عناوین جعلی و با استفاده از چهره مبدل به کشورهای دیگر وارد شده باشد ولی تردد مجرمان در هر کشوری نشانه‌ای از ضعف پلیس آن کشور است.»

بقای خانواده خاوری در کانادا

نکته قابل تامل به اخباری باز می‌گردد که درباره فعالیت اعضای خانواده خاوری در کانادا منتشر شده است. مجله تایکون در یکی از شماره‌های خود اردوان (اردی) خاوری، پسر محمودرضا خاوری، مدیرعامل پیشین بانک ملی ایران و از مجرمان محکوم‌شده در ایران به‌خاطر مشارکت در اختلاس سه‌هزار میلیارد تومانی را به‌عنوان «تاجر الهام‌بخش» سال ۲۰۲۲ انتخاب کرده است. نکته جالب گزارش تایکون این است که این مجله خانواده اردوان را کارآفرین عنوان کرده است. در گزارش مجله تایکون درباره اردوان خاوری آمده است: «اردوان خاوری متعلق به خانواده‌ای است که چندین نسل سابقه کارآفرینی دارند و تجربه صدها سال کسب‌وکار و ظرافت‌های آن به او ارث رسیده است.» پسر خاوری هم کانادا ازدواج کرد که مراسم او حواشی زیادی داشت. پرندیس خاوری برخلاف برادرهایش پی درس و مشق و علم‌آموزی بود اما گویا پدر با بخشش خانه به دختر، جبران مافات کرده است. خانه خاوری در تورنتو که از قضا بسیار خبرساز هم شد، نه متعلق به او که چندی پس از حضور خاوری در کانادا به نام دخترش شد. ۱۳ فروردین ۹۸ بود که ویدئوی تبلیغاتی فروش یک خانه در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده که گفته می‌شود متعلق به همسر محمودرضا خاوری است. این خانه لوکس که در تورنتو قرار دارد، ۹میلیون دلار (حدودا ۱۲۰ میلیارد تومان) قیمت‌گذاری شده است. آن طور که مجله ایرانیان کانادا گزارش داده، طبق مدارک به دست آمده ماندانا خلیلی شورینی، همسر خاوری، درگیر دادگاهی برای یکی از وام‌های درخواستی خود روی این ملک است.

کشورداری در این اوضاع و احوال خیلی سخت است

دولت سیزدهم در آستانه یکسالگی قرار دارد و این روزها عملکردش در حوزه‌های مختلف محل نقد و تحلیل است. فعال سیاسی اصولگرا درباره میزان رضایت از عملکرد دولت سیزدهم گفت: در مجموع عملکرد دولت آقای رئیسی خوب بوده است. در حوزه سیاست خارجی و روابط با کشورها، راه اندازی خیلی کارهایی که متوقف شده بودند، تعامل و ارتباط با مردم و بازدید از نقاط مختلف کشور از جمله اقدامات مثبتی هستند که در این دولت انجام شدند. حجت الاسلام محمدتقی رهبر افزود: کار کشورداری در این اوضاع و احوال خیلی سخت است؛ با وجود این سختی‌ها، دولتمردان زحماتی کشیدند و امیدواریم موفق شوند.

عیسی کلانتری برکنار شد

عیسی کلانتری بالاخره برکنار شد. دیروز سخنگوی دولت اظهار کرد: در جلسه هیات وزیران گزارشی درباره وضعیت دریاچه ارومیه و حل مشکلات آن از سوی سازمان محیط زیست و وزارت نیرو ارائه شد. با توجه به تاکید رئیس جمهوری مبنی بر تقویت کارگروه دریاچه ارومیه، آقای عیسی کلانتری مدیر اجرایی احیای دریاچه ارومیه که دبیر کارگروه هم هستند، از سمت خود مطابق تصمیم هیات وزیران برکنار و استاندار آذربایجان غربی جایگزین شد. علی بهادری جهرمی افزود: همچنین استاندار آذربایجان شرقی به عنوان عضو جدید کارگروه به ترکیب اضافه شدند تا پیشرفت سریعتری برای حل مسأله دریاچه ارومیه داشته باشیم

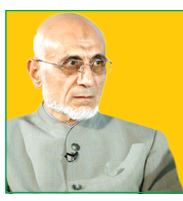

میرسلیم فعال شد

انتشار خبر بازداشت پسر مصطفی میرسلیم به مثابه شوک بزرگی به این نماینده بود اما دیروز دیوان محاسبات با توجه به مستندات روزنامه رسمی کشور، در نامه‌ای رسما عضویت سیدمصطفی آقامیرسلیم نماینده مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس و عضو کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی را در هیات‌مدیره ۵ شرکت خودرویی قویا رد کرد. در این نامه آمده است: ۱- برابر نامه مورخ ۱۴۰۱/۳/۳ مدیرعامل شرکت صنعتی و تولیدی دیزل سنگین ایران (دسا) به شماره ثبت ۱۴۱۴۸، ایشان از سال ۱۳۹۴ هیچگونه مسئولیت و سمت اجرایی در شرکت مذکور ندارند و متذکر می‌شود که نام ایشان در زمره اعضای هیات‌مدیره مندرج در اصلاحیه روزنامه رسمی مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱ دیده نمی‌شود.

نگـــره

مدیرکل امور انتخابات شورای نگهبان خبر داد

شناسایی ۱۰۰ کلاهبردار انتخاباتی

محکومیت ۳۰ نفر در دادگاه

ساختار و وظایف شورای نگهبان به عنوان یکی از مهم‌ترین و در عین حال حساس‌ترین نهادهای کشور، برای بسیاری قابل توجه و تامل است؛ شورایی که از یک‌سو با انگیزه حراست از قانون و از سوی دیگر حفاظت از حقوق مردم تشکیل شده است و با هر انتخاباتی نامش در صدر خبرها قرار می‌گیرد. بسیاری از مردم عادی و حتی خبرگان عرصه سیاست، شورای نگهبان را بیشتر زمان انتخابات و احراز صلاحیت داوطلبان به یاد می‌آورند. اما واقعیت آن است که نظارت استصوابی شورای نگهبان که مسئولیت قانونی این نهاد است، از دیدگاه عقلایی، موضوعی منطقی محسوب می‌شود که در شمار بسیاری از دموکراسی‌های جهان هم وجود داشته و موضوعی پذیرفته شده است. این گزاره که برای تصدی هر مسئولیت و پستی، فرد داوطلب باید دارای ویژگی‌ها و شرایط خاصی باشد، منطقی‌تر از آن است که کسی با آن مقابله کند. منطقی که اساس نظارت شورای نگهبان و فرایند احراز صلاحیت داوطلبان است. انتخاب‌کنندگان و انتخاب‌شوندگان هر انتخاباتی در کنار مجریان و عوامل آن باید دارای شرایط خاص و متناسب با مسئولیت خود باشند تا پس از احراز صلاحیت و آغاز مسئولیت در مقام پاسخگویی هم قرار گیرند و این یکی از مهم‌ترین راه‌های دفاع از حقوق مردم به عنوان صاحبان جمهوریت در جمهوری اسلامی ایران است. دیروز مدیرکل امور انتخابات شورای نگهبان گفت: در طول انتخابات اخیر مجلس شورای اسلامی ۱۰۰ نفر کلاهبردار انتخاباتی شناسایی شد که شورای نگهبان از ۶۰ نفر آنها شکایت و دادگاه ۳۰ نفر را محکوم کرد. امینا... زمانی در نشست هم‌اندیشی با مدیران رسانه‌های استان قزوین که در سالن جلسات دفتر نظارت و بازرسی انتخابات شورای نگهبان برگزار شد، اظهار داشت: این افراد با سوءاستفاده از نام شورای نگهبان و با این ادعا که در تأیید صلاحیت‌ها نقش دارند، در واقع اقدام به خرید و فروش صلاحیت می‌کردند؛ در حالی که تحقیقات نشان داد هیچ ارتباطی با مجموعه شورای نگهبان نداشته‌اند. در ضمن اگر فردی هم پیدا شود که در این حوزه مدعی باشد، زیر ذره‌بین شورای نگهبان قرار می‌گیرد و جلوی بازارگرمی آنها را می‌گیریم. زمانی با بیان اینکه شورای نگهبان ۲۵۰ هزار ناظر انتخاباتی در کل کشور دارد گفت: تاکنون در هیچ‌کدام از پرونده‌های تخلفات انتخاباتی اثری از دخالت این ناظران دیده نشده که نشان می‌دهد شورای نگهبان با چه دقت و حساسیتی ناظران خود را انتخاب می‌کند. وی ادامه داد: شورای نگهبان به هیچ‌وجه در احراز، تأیید یا رد صلاحیت‌ها تحت تأثیر جناح‌ها و حزب‌های سیاسی قرار نمی‌گیرد و هیچ شخصیت سیاسی یا غیرسیاسی نمی‌تواند ادعا کند که نفوذی در شورای نگهبان دارد و می‌تواند در این شورا لابی‌گری کند. زمانی افزود: تا امروز یک‌هزار و ۵۱۷ فقره شکایت از مقررات و بخشنامه‌های دولتی داشتیم که با بررسی این شکایت‌ها ۲۴۲ بخشنامه و آیین‌نامه را به‌خاطر اینکه خلاف شرع مبین بوده باطل کردیم و البته در ۹۰۰ فقره شکایت هم بخشنامه‌ها مطابق شرع تشخیص داده شدند. مابقی شکایت‌ها هم در حال بررسی هستند و به مرور نتیجه آنها به شاکیان اعلام می‌شود. وی با اشاره به بحث قابل تفسیر بودن برخی اصول قانون اساسی ادامه داد: تاکنون برای تفسیر ۱۶۳ اصل قانون اساسی از شورای نگهبان نظر خواسته شده که برای ۷۱ اصل قانون اساسی تفسیر رسمی شورا ارائه و منتشر شده است.

استان قزوین ۷ هزار ناظر انتخاباتی دارد

رئیس دفتر نظارت و بازرسی انتخابات استان قزوین هم در این نشست هم‌اندیشی با بیان اینکه شورای نگهبان در استان قزوین ۷ هزار ناظر انتخاباتی دارد، گفت: در هر کدام از انتخابات‌ها به‌طور معمول از توان ۶۰ درصد از این ناظران استفاده می‌شود و این ناظران انتخاباتی با دقت و با رعایت تمامی معیارها از جمله تقوا انتخاب می‌شوند. محمدتقی صفری با اشاره به پرسش برخی مدیران رسانه درباره عدم اعلام دلایل رد صلاحیت‌ها تصریح کرد: این دلایل فقط به خود نامزدها اعلام می‌شود و این جزو حقوق شخصی افراد است که اسرار آنها حفظ شود؛ بنابراین از رسانه‌ها انتظار داریم که درباره این دلایل پرسش‌های موردی نداشته باشند؛ چراکه قانون اجازه اعلام عمومی این دلایل را نمی‌دهد. وی اضافه کرد: در استان قزوین تخلف خاصی در حوزه ناظران نداشته‌ایم، اما برخی ناظران البته در سطوح پایین به‌خاطر دخالت در روند انتخابات برکنار شدند. با این حال اگر نامزدها مدعی ایجاد خطا در فرآیند نظارتی شورای نگهبان باشند و مستندات محکمی ارائه دهند، اشتباهات را می‌پذیریم و نسبت به جبران آن اقدام خواهیم کرد.

گـــپ

علی قمی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

قدرت پهپادی ایران جنبه دفاعی دارد

آمریکا به دنبال زمینه‌سازی برای تحریم تسلیحاتی ایران است

همکاری ایران با روسیه در حوزه‌های فناوری‌های نوین است

آرمان ملی – پورحسین: کارکرد پهپادهای ایرانی و شائبه فروش و صادرات آن به روسیه هم اینک سبب شده تا سئوالات فراوانی پیرامون قدرت نظامی ایران آن هم در شرایط تحریم مطرح شود. در واقع هم افزایی توان دفاعی از رهگذر موشک‌های بالستیک نقطه زن و پهپادهای انتحاری، ضریب امنیتی ایران را در سال‌های اخیر بالا برده است. تحول در سمت و سوهای توان دفاعی ایران این گمانه از سوی مقامات واشنگتن قوت گرفته است که روسیه تلاش دارد از توان پهپادی ایران در جنگ اوکراین استفاده کند. در راستای بررسی این مساله «آرمان ملی» گفت‌وگویی با دکتر علی قمی، کارشناس ارشد امور راهبردی و ژئوپلیتیک داشته است که در ادامه می‌خوانید.

هدف و انگیزه ایران در تولید پهپاد در سال‌های اخیر چه بوده و به چه علت سیستم دفاعی خود را به آن مجهز ساخته است؟

به نظر می‌رسد اقدام ایران در ساخت و تولید پهپاد تلاشی برای تقویت بنیان‌های دفاعی و پدافندی و در صورت لزوم تهاجمی و آفندی کشور و همچنین برای برقراری توازن قوا در منطقه تلقی می‌شود. راهنما و الگوی عمل ایران در ساخت و تولید این پهپادها، در راستای منطق واقع‌گرایی است. واقعیت آن است که منطق واقع گرایی و رئالیسم یک جریان حاکم بر ساختار نظام بین‌الملل است. طبق منطق رئالیسم یا واقع گرایی اصل اول با توجه به ساختار معطوف به آنارشیک و در شرایط فقدان قوه فائقه مرکزی، مساله بقاست. در واقع توان پهپادی برای هر کشوری در یک ساختار معطوف به آنارشیک موجب بازدارندگی برای کشوری می‌شود که دارای نیات تهاجمی است. تحت این شرایط یعنی توان دفاعی موجودیت و بقای شما در یک ساختار هابزی تضمین می‌شود. ایران نیز با توجه به این اصل در سال‌های اخیر به سمتی حرکت کرد تا توان دفاعی خود را هوشمند کرده تا در مقابل تهدیدها توان بازدارندگی داشته باشد.

آیا به واقع سیستم‌های نوین نظامی و پهپادهای ایران این کیفیت را دارند تا دومین ارتش برتر جهان به سمت خرید آنها سوق پیدا کند؟

پهپادهای ساخت ایران طبق آخرین الگوها و معیارهای ساخت هواپیماهای بدون سرنشین است. وجه تمایز پهپادهای ساخت ایران بیش از هر چیز به جهت کیفیت و توانایی بالای آن است که بخشی از آن حاصل مهندسی معکوس از پهپاد آمریکایی و برخی هم حاصل نبوغ و استعداد دانشمندان و مهندسان امور تسلیحاتی است. همین کیفیت بالا سبب شده است که کارکرد این پهپادها بتواند معادلات منطقه غرب آسیا را به نفع ایران تغییر دهد. افزون بر این همین کیفیت و توانایی سبب شده است که این پهپاد فقط کارکرد و استفاده داخلی نداشته باشد و بسیاری از کشورها نظیر تاجیکستان، کشورهای شمال آفریقا و برخی از کشورهای اروپای شرقی ساخت این گونه پهپادها را برای تقویت توان دفاعی خود سفارش دهند. تمام این مزایای برشمرده شده حاکی از آن است که در طول سال‌های تحریم کشورمان چه در عرصه اقتصادی و چه در زمینه دفاعی، توانسته با سرمایه‌گذاری فکری و استفاده از نیروی انسانی متخصص، صنایع دفاعی ایران را تا جایی در کلاس جهانی بالا ببرند که با انتشار اخباری از این دست حیرت و البته تحسین کشورهای مدعی و صاحب سبک در عرصه پهپادی را به دنبال داشته باشد. ضمن اینکه هیچ کشوری در اردوگاه ضدناتو به اندازه ایران روی پهپاد سرمایه‌گذاری نکرده است. بنابراین روسیه بی‌میل نیست که از این پهپاد برای تقویت بنیه دفاعی خود استفاده کند.

هم اینک از سوی مقامات واشنگتن ادعا شده که ایران پهپادهای خود را به روسیه برای استفاده در جنگ اوکراین ارسال کرده است، این ادعا تا چه میزان قابل راستی آزمایی است؟

به نظر می‌رسد که چنین ادعایی بیش از همه از سوی جیک سالیوان مشاور امنیت دولت بایدن عنوان شده است. سالیوان در این باره ادعا کرده است که به اطلاعاتی دست یافته که نشان می‌دهد، ایران در حال آمادگی برای تحویل دادن تعدادی از پهپادهای این کشور به روسیه است و در این راستا تلاش می‌کند تعدادی از نیروهای روسی را درباره نحوه استفاده از این پهپادها آموزش دهد اما واقعیت این است که ادعای سالیوان معطوف به راستی آزمایی نیست، چراکه ایران به‌همراه روسیه قرارداد ساخت تسلیحاتی داشته و تلاش آنها بیش از همه مرتبط با انتقال و تبادل تکنولوژی است نه بابت کمک به روسیه در جنگ اوکراین. به عبارت دیگر همکاری ایران با روسیه یک همکاری مبتنی در حوزه‌های فناوری‌های نوین است که ساخت پهپادهای ایرانی در همان چارچوب قابل تفسیر است. از طرف دیگر، ما در شرایط حاضر چرا باید با کمک به روسیه از رهگذر ارسال پهپاد ایرانی به جنگ اوکراین ورود کنیم؟ ارسال کمک به روسیه از رهگذر تجهیزات پهپادی یعنی ورود ما با جنگ با ناتو و غرب. قطعا اولویت و بهترین مواضع تصمیم گیران و تصمیم‌سازان دستگاه دیپلماسی اعلام بی‌طرفی در جنگ اوکراین که این مواضع معطوف به عقلانیت و منطق است.

پس به چه علت سالیوان قویا اشاره به کمک پهپادی ایران به روسیه کرده است؟

انگیزه و هدف سالیوان بیشتر در راستای اجرایی سازی تحریم‌های تسلیحاتی شورای امنیت آنهم در قالب قطعنامه ۱۳۲۲ است. از سوی دیگر ما شاهد آن بوده‌ایم که مجلس نمایندگان آمریکا پیش‌تر طرح قانون توقف امکانات پهپادی ایران را تصویب کرده بود. به موجب این طرح سیاست آمریکا این است که از دستیابی ایران و متحدان منطقه‌ای آن به هواپیماهای بدون سرنشین، از جمله قطعات قابل دسترسی در بازار و استفاده از آنها در حمله علیه آمریکا و کشورهای شریک آن جلوگیری شود. بنابراین هدف واشنگتن یک جوسازی علیه ایران است و می‌خواهد این پیام را به جهانیان به ویژه متحدان منطقه‌ای خود در منطقه غرب آسیا منتقل کند که توان پهپادی به‌همراه توان موشک‌های بالستیکی ایران می‌تواند تهدیدی بالقوه برای براندازی منافع واشنگتن و متحدانش در منطقه غرب آسیا باشد.